

Diplomatska služba kao izvor Makijavelijeve političke teorije

Preuzimanje dužnosti sekretara Velikog vijeća i vođenje spoljnih poslova firentinske Vlade, označilo je Makijavelijev ulazak u diplomatske aktivnosti. Okrenut više putovanjima i posjetama evropskim dvorovima Francuske, Njemačke i Italije imao je mogućnost da posmatra, izvještava, pregovara i upozna tajnovitu stranu međunarodnih odnosa. Kao izaslanik učinio je niz usluga za svoju domovinu kroz ulogu opunomoćenika u cilju da italijanske države-gradovi budu povezani.

Upućen nekoliko puta njemačkom caru, nekoliko puta na francuski dvor, u Rim raznim velikašima ponio je nezaboravan utisak sa dvora Cezara Bordžije, poznat kao vojvoda Valentino, koji je nastojao uvećati teritorije u Centralnoj Italiji. Makijaveli je nastojao da što bolje upozna njegove osobenosti, svirepost, lukavstvo, što će mu poslužiti kao uzor da piše o savršenom vladaru i spasitelju Italije. U njegovim osobenostima vidi sve ono što bi moglo biti dovoljno pojedincu da ostvari njegov san, da spasi Italiju, oslobodi je od tuđinskog jarma i konačno ujedini. Tako će nastati njegovi tekstovi, zapisi kao izvori iz kojih je crpio iskustva i karaktere pojedinaca koje je utkao u političku teoriju.

Njegov vladar mora biti hrabar, okrenut političkoj realnosti, mora biti dalekovid da anticipira događaje u državi i politički da djeluje uz diplomatsku aktivnost i strategiju obmanjivanja. „Ako još iz daleka prepoznamo zlo koje se razvija što ume samo mudar čovek ono se može izlečiti, no ako ga nismo prepoznali pa dozvolimo da uzme maha, leka više nema.” Pri tome, Makijaveli ne savjetuje upotrebu sredstava koja bi bila moralna, već koja bi bila efikasna. U politici moral treba da bude žrtvovan interesu države i sredstvima kojima će ostvariti cilj. Pri tome politiku svodi na osobenu djelatnost čovjekove umne aktivnosti, kao autonomni oblik, odvojen od moralnosti, odnosno kao hrabrost prihvatanja surove stvarnosti. Time je najavio novo shvatanje politike odvojene od etike, morala.

Makijavelijeva političko-pravna teorija

S Makijavelijevim počinje novo shvatanje politike koja je odvojena od etike, morala. Njegove ideje se moraju posmatrati u duhu vremena u kojem su nastale, jer danas kada se kaže makijavelizam misli se na tezu – Cilj opravdava sredstvo, odnosno makijavelista je onaj koji svoje ciljeve želi da postigne koristeći sva raspoloživa sredstva čak i nemoralna. Njegovi stavovi su izraz novog morala, sistema vrijednosti nove klase u nastajanju, buržoazije. Politika je za njega društvena oblast potpuno nezavisna od morala, religije, oblast u kojoj dominira sila i borba za vlast uz upotrebu svih raspoloživih sredstava.

Polazeći od nesavršenosti čovjeka i njegove pohlepe u zadovoljenju ličnih interesa, Makijaveli dolazi do praktičnih savjeta kojih bi trebao da se pridržava vladar u upravljanju državom. Smatrajući da su zakoni svojstveni čovjeku a sila životinji Makijaveli savjetuje vladaru da mora znati podražavati i čovjeka i životinju, jer snaga i sila gube moć ako čovjek nije mudar i lukav da ih iskoristi. Zato su Makijavelijevom vladaru dozvoljena sva sredstva pa i nemoralna radi ostvarenja zadatog cilja, širenja moći, vlasti. S obzirom da je Makijavelijev san bio ujedinjena Italija, u jednom takvom vladaru vidio je mogućnost stvaranja nacionalne države. Pri tome on svog vladara oslobađa svih moralnih normi a diplomatske aktivnosti i vještinu podčinjava „državnim interesima”. Pri tome ističe da politika nije igra s vlašću nego poligon na kojem dolazi do izražaja ljudski razum jer u politici ne postoji kategorija apsolutnog dobra, samo relativno manje zlo. „Vladar mora imati duh toliko gibak da bi mogao okretati pravcem neumitnim vjetrom i prevrtljivošću sudbine, tako da ne silazi s puta dobra ako je moguće ali da umije poći i putem zla ako je neophodno”. Po Makijaveliju ko želi da neprekidno niže uspjehe mora se prilagođavati vremenu i biti svjestan da se nepostojanošću ne može pobijediti postojanost, niti lukavstvo iskrenošću a ni nasilje blagošću. „Srećan i uspješan je vladalac koji se upravlja prema okolnostima a nesrećan je onaj koji se ne prilagodi vremenu. Ljudi da bi stigli do cilja kreću ranim putevima-jedni strpljivo i oprezno, drugi snagom i veštinom. Teško je naći čoveka da svoje postupke može uvek uskladiti sa vremenom”.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com